

КОНТРОЛЬ ЗАСВОЄННЯ ЗНАТЬ СТУДЕНТАМИ НА СЕМІНАРСЬКОМУ ЗАНЯТТІ

Сазонов В.В. (Одеська державна академія будівництва та архітектури,
м. Одеса, Україна)

Семінарське заняття - один з самих творчих видів учбових занять.

В ході заняття і по його результатах можна судити, наскільки глибоко студентами засвоєні основні теоретичні положення, якою мірою вони оволоділи методологією дисципліни для аналізу і оцінки явищ, фактів і подій, методом діалектичного мислення і дії.

У вузівській практиці на перший план висувається проблема ефективного контролю за розумовою діяльністю студентів на семінарі, перетворення його в лабораторію творчого, креативного, сучасного мислення.

Контроль на семінарі повинен носити конструктивний, творчий, орієнтуєчий характер. Якщо на заняттях відсутні ділова суперечка, відстоювання різних точок зору на можливість того або іншого підходу до реальних фактів, а студенти не намагаються у виступах прикласти одержані знання до життєвих явищ, то на такому семінарі важко проконтролювати справжню глибину освоєння теорії до рівня її практичного застосування.

Контроль на семінарі повинен бути направлений:

по-перше, на виявлення умінь студентів правильно підходити до того або іншого питання, аналізувати його, доводити висунуті положення, робити висновки і узагальнення, пов'язувати теорію з практикою, використовувати знання для конкретного аналізу конкретної ситуації;

по-друге, на те, щоб оцінити у студентів рівень умінь міркувати і мислити самостійно, критично відноситися до результатів пізнавальної діяльності.

Викладачі, добиваючись того, щоб семінар проходив на високому науковому рівні, піддає перевірці знання студентами змісту основних понять і термінів по темі, що вивчається.

Як основна форма контролю за засвоєнням змісту основних понять і термінів на семінарі звичайно використовують усний опит.

На семінарі знаходить все більше застосування поєднання письмових відповідей з усним обговоренням доповіді (рефератів).

Доповіді на семінарах створюють широкі можливості для перевірки різних сторін в підготовці студентів.

По-перше, перевіряються уміння студентів з достатньою глибиною і разом з тим на конкретних прикладах розкрити центральну проблему теми, правильно сформулювати і обґрунтувати теоретичні положення, довести їх, зробити ясними і зрозумілими іншим, розкрити їх значення для практичної діяльності.

По-друге, виявляється уміння студентів не тільки розкривати і обґрунтовувати проблему, але і ставити перед аудиторією ряд конкретних питань творчого характеру, привертати увагу товаришів по групі до сутнісних сторін теми, викликати у них активність на семінарі, створювати передумови для розгортання дискусії навколо окремих проблем.

По-третє, виявляється публічна майстерність доповідача, його уміння викликати інтерес, встановити контакт з аудиторією, підтримати увагу товаришів по навчанню, правильно розрахувати час і т.п.

Керуючи семінаром, викладач прагне проконтролювати засвоєння знань у можливо більшого числа студентів.

Для того, щоб студенти в своїх виступах не йшли убік від головних питань теми, досвідчені керівники семінарів після закінчення доповіді підсумовують основні її положення і контролью-орієнтуючими питаннями мобілізують студентів на обговорення найбільш складних проблем.

Особливо слід виділити ті засоби контролю, які дозволяють викладачу оцінювати уміння студентів вирішувати проблемні ситуації: практичні завдання, що викликають творчу продуктивну роботу студентів.

В цілях реалізації контролю за самостійною роботою на семінарі використовуються і традиційні прийоми: письмові роботи, усні опити-летючки з окремих питань, перевірка конспектів, розгляд тестових завдань щодо підготовки та проведення модульних контролів і т.п.

Великі можливості контролю дають мультимедійні засоби.

Таким чином, використання на семінарі контролью-орієнтуючих питань, логічних і практичних завдань, різних пізнавальних завдань як певної системи засобів контролю за результатами пізнавальної діяльності студентів дозволяє:

- по-перше, здійснювати конкретну і якісну перевірку підготовки студентів, відокремлювати формальні знання від знань засвоєних творчо;
- по-друге, в процесі вирішення дійсних пізнавальних протиріч, в ході дискусії і відстоювання власної точки зору розкривати недоліки і упущення в знаннях і уміннях студентів;
- по-третє, направляти пізнавальну діяльність студентів на глибоке освоєння знань і перетворення їх в особисті переконання.